

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 13. lib. Exodi, in quo describitur Lex de
Primogenitorum consecratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

bis exigit amorem. Et licet pia mater Ecclesia cuilibet hunc agnum sumpturo imperet: ut suæ indignitatis memor, cum centurione exclamet reiteratis vicibus: *Domine non sum dignus, ut intres sub tectum meum.* Jubemur tamen baculo firmæ spei inniti, instar Zachæi cum gaudio tam benignum hospitem excepturi. Thronum Salomonis sustinebant duæ manus, hinc & inde tenentes sedile 3. Reg. 10. talem adumbrat thronus agnus Eucharisticus, gratiosas porrigens manus amicis, ut confidenter accedant, quin & voce animat, dum ait Matth. 11. *Venite ad me omnes, qui laboratis & onerati estis, & ego reficiam vos.*

Demum non lentè comedendus est, sed summa cum animi aviditate. Quare davidicò protestatur ore: *Edent pauperes, & saturabuntur.* Pauperes, quis nescit, esse homines famelicos, & hinc maximo cum gustu & appetitu appositis vesci cibis? quare etiam Deipara virgo, quæ hunc cibum virginali in utero coxit, cantat Lucæ 1. *Esurientes implevit Bonis.* Ô si tantò appetitu protoparentes nostri comederunt fructum, sibi mortem allaturum, quomodò nos Christiani summâ cum aviditate involemus in panem, de quo dignè sumpto, certi sumus: consecuturos nos vitam. Joan. 6. dicente Christo. *Qui manducaverit hunc panem, vivet in æternum.* Porro sicut illâ nocte, quâ abituri ex Ægypto Judæi comederant Agnum paschalem, omnia Idola divinitus diruta sunt: sic in anima, dum Sacro hoc pascitur Agnò, omnia Idola pravarum passionum & affectuum penitus evertenda sunt.

FASCICULUS XVI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 13. lib. Exodi, in quo describitur Lex de Primogenitorum consecratione.

N.93. Considera 1.

QUOD Deus quemlibet Christianum manè surgentem per Sanctam Inspirationem alloquatur talibus verbis, qualibus in Exordio hujus capituli fuerat Moyses

scilicet

sen allocutus dicens : *Sanctifica mihi omne primogenitum.* Formes videlicet bonam Intentionem , tanquam primum partum animæ tuæ , vî cuius omnes cæteros actus & opera , per diem agenda , mihi offeras tanquam honori meo consecrata. Sponsa , animæ Christianæ figura , Sponsum suum istis affatur verbis. Cant. 7. *Omnia poma , nova & vetera servavi tibi.* Omnes nempe actiones , quæ velut fructus ab homine , arborem imitante , decidunt , tuæ dedicavi gloriæ , tuo honori consecravi : ut enim boni fructus ramis , rami arboribus , arbores suis innituntur radicibus : ita devotæ & Deo charæ animæ vita virtutibus , ipsæ autem virtutes bonæ intentioni innituntur & sicut poma ex arbore lapsa , & in terra jacere permessa putrescunt , super illam verò collecta , & in elevato loco posita conservantur : ita actus nostri per bonam intentionem elevati , æternâ duratione redduntur digni ; qui aliàs marcescerent , & putrescissent ob finem terrenum & respectum humanum peracti. Videtur meritò paradoxa locutio illud S. Pauli effatum Rom. 8. dicentis : *Qui in carne sunt , Deo placere non possunt.* Nunquid enim non placuere Patriarchæ , Prophetæ , Martyres & Virgines , & horum omnium nunquid displicuit Regina ? hos enim omnes humanâ carne indutos fuisse , quis negabit ? testabatur olim in monte Pater : *Hic est filius meus dilectus , in quo mihi benè complacui,* & tamen de fide constat : hunc quoque de matre virginea carnem sumpsisse , & in hac existisse semper. S. August. Serm. 6. de verbis Apost. hæc ipsa Divi Pauli verba admiratus , dubiæ quæstioni respondet asserens : *Placuerunt , sed in carne non fuerunt , portabant carnem , sed non portabantur à carne.* q. d. hi omnes utique vixerant in carne , sed eorum opera nil carnale sapiebant. Carnem sapit : comedere & bibere ob delectationem sensualem , carnem sapit : laborare ob lucrum temporale , carnem sapit , opera sua peragere ritu pharisaicò , de quo Christus Matth. 23. *Opera sua faciunt , ut videantur ab hominibus.* Et carnem nequam sapit , si actus humani non tantum ex objecto boni , sed etiam indifferentes præeat , & comitetur intentio , his correspondens verbis : *Ut in omnibus glorificetur Deus.* De sponsa , superius laudata quærunt è Cœlo prospicientes Angeli Cant. 5. *Quæ est ista , quæ ascendit sicut Virgula sumi , ex aromatibus myrrhæ & thuris , & omnis generis pigmentorum ? quid ? fumum dicitis sponsam , quæ densum & carnem circumfert corpus ? myrrhæ illam comparatis , quæ tamen adhuc corruptibile circumfert corpus ?* Gilibertus Abbas Serm. 15. in Cant.

Q 2

Quæ-

Querentibus respondet, dicens: ò quàm delicata sponsa ascendit, quàm penè sine mole corporis? & quàm penitus sine corruptione corporis? quanam erit corpulentia, ubi fumo confertur? qua corruptela cum illa non caro fluxa, sed aromata cremata exhalent? en! Christiane Lector alluditur hic ad odorem, quem in thymiamate amabat sponsa, in intentione videlicet optima, quâ opera sua licet in carne, non tamen ut carnem redolentia, peregerat, divinis obsequens monitis Exodi 30. per Moysen datis: *Talem compositionem non facietis in usus vestros, quia Sanctus est Domino.* q. d. cavete, ne aromata actuum vestrorum vestris deserviant commoditatibus, redoleant humanum respectum, sapiant carnem, Deo enim soli debentur, hujus ut recreent nares.

Vide nunc Christiane: an non de nocte examen faciens, reperias, plurimas actiones tuas in vanum abiisse, fumum quidem imitatas, non qui ascenderit versus coelum, ut Deum honoret, sed qui à vento commoditatis propriæ, vanæ gloriæ, aut alterius indebiti finis dispersus, sicque in nihilum redactus sit. Proh! quantam ingratitude notam incurristi, dum Deus in tui utilitatem lucere solem, crescere fructus, germinare herbas, flare ventos, fluere aquas jussit: tu verò vix ullum actum ejus honoris & gloriæ consecrasti?

N. 94.

Confidera 2. Quòd licet Ægyptii Israëlitas egressuros omnibûs armis denudaverint, ne contra eos armati insurgerent: S. Scriptura tamen hujus cap. V. 13. dicat: *In manu forti eduxi de terra Ægypti, & v. 18. Armati ascenderunt filii Israël.* Quis dixerit: armatos exstitisse illos, quibus nec unus quidem gladius, quem è vagina educerent, relictus est? Sed en! quibus defuere arma materialia, adfuere arma spiritualia, dum constat: Moysen Ossa Josephi secum ex Ægypto tulisse; Sanctorum enim Reliquiæ instar ensium; instar arcuum aut hastarum contra hostiles insultus deserviunt. Ita Petrus Arragonum Rex primus corpore Sancti Victorini, quod in Castris tempore belli habuit, quadraginta millia hostium stravit teste Bollandò 12. Jan. & in Chronic. Fland. Belg. lib. 15. cap. 9. legitur: *Dum super mœnia pugnabatur, Processio circa ipsa agebatur, & Cruces & Reliquiæ deserebantur.* Adeoque non tot fiduciæ civitates illæ posuerant in fortissima militum manu, in turrium ac murorum altitudine, in fossarum profunditate, in tormentorum curculium igne, quot posuere in Reliquiarum præsidio. Pari de causa S. Gregor. M. lib. 7. epist. 33. exclamat: *Si gladios Italia & bella formidatis, sollicitè debitis quanta aspicere, B. Petri Apostolorum*

lorum Principis in hac urbe protectio est, in qua sine magnitudine Populi & adiutoris militum tot annos inter gladios illæsi Deo auctore servamur.

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 14. & 15. Exodi, in quibus describitur Populi timor, & Pharaonis exercitu insequente conceptus, transitus per divisum mare, Pharaonis submersio. Canticum Populi & dulcificatio aquarum.

Considera 1. **Q**UAM verissimè dixerit Victor Antioch, quando in N. 95. cap. 6. Marci scribens dixit: *Ubi humana deficiunt, ibi divina mox se prodere incipiunt.* Eò angustiarum venerant fugitivi ex Egypto Israëlita, ut prorsus nihil superesse videretur, quò imminens effugerent exitium: nam à tergo instabat hostilis eques & armati currus, à fronte sese eis objecerat tumidum mare. Unica patebat ad cælum via, quâ irent fervidæ preces, quas ut fudit Moyses, ociùs audiit respondentem Deum: *Quid clamas ad me? loquere filiis Israël, ut profiscantur: tu autem eleva Virgam tuam, & extende manum tuam super mare, & divide illud, ut gradientur filii Israël in medio mari per siccum.* v. 16. cap. hujus. Poterat ægrotos ille, qui tot annis apud piscinam probaticam miserrimè jacuit, conqueri, se hominem non habere. Sed conqueri non poterat, Christum sibi medicum defuisse. Poterat mulier illa Luca 8. Conqueri, se omnem substantiam in medicos collocasse, nec tamen à fluxu sanguinis liberatam esse: at conqueri non poterat, se à Christo non esse sanatam. Poterat cæcus ille Joan. 9. Conqueri: se curatum à Christo, à Judæis esse foras ejectum, & ab omnibus derelictum: at conqueri non poterat; se à Christo non reassumptum. Poterant demum Discipuli Matth. 8. in mari periclitantes conqueri, se perituros, dum nullus homo præstò esset, qui ferret opem: sed conqueri non poterant, sedatis à Christo fluctibus se non esse in tuto positos. De subulcis scribit Theophilactus in cap. 15. Luca: *Quòd porcorum nimios clamores pertæsi, eos resupinent, ut sic versò in cælum capite, quò antea terram aspexerant, cessent à clamoribus.* Idem planè agendum pastoribus animarum: qui si audierint homines Christianos calamitatum impatientes cum Israëlitis murmurare, illicò serià adhortatione eos resupinent, cœleste spondentes auxilium, dicendò cum Moysè v. 18. citati: *Nolite timere: state, & videte Magnalia*